

T.I.G – “This is Ghana”

Obs. Jag fann det väldigt svårt att endast uttrycka mig i pdf-dimension, så jag har uppfunnit ytterligare en dimension, denna upplevs bäst genom att klicka dig fram på de blåa länkarna nedan. Första steget sker redan nu genom att komma i rätt stämning, lyssna och njut: [Aye](#) (varning för reklam).

T.I.G. var ett av de första uttrycken jag hörde när jag kom till Ghana och jag lärde mig snabbt dess innebörd; helt enkelt när saker och ting inte fungerar som det ska, inte alls eller inte på

västerländskt vis. Tänk dig att du står och duschar och har precis smort in dig i schampo, och så plötsligt stängs vattnet av; T.I.G. eller när en person plötsligt börjar kissa på gatan; T.I.G. eller när musiken plötsligt stängs av och det blir bäcksvart mitt på dansgolvet på nattklubben för att elen försvann; T.I.G. Detta upplevs mer eller mindre dagligen i Ghana.

I början var det svårt att anpassa sig till samhället, men med tiden lärde jag mig att tycka om det lättare livet. Det fanns inga måsten och inga to-do listor som omgående behövde betas av. Jag lärde mig att njuta av ett färgstarkt, varmt land i takt med musikens rytm och [dans](#).

Ghana är på många sätt likt Sverige. Skillnaderna är inte så stora som man kan förvänta sig. Istället för hundar och katter som husdjur har de getter och höns. De går och shoppar mat precis som vilken människa som helst, skillnaden är att de bytt ut mataffären mot [marknaden](#). De har kollektivtrafik precis som i Sverige, men istället för spårvagn och tunnelbana har de olika slags minibussar som avgår när de är fulla. Då menar jag bokstavligen talat fulla med exempelvis präster, grismat, djur och koffertar. Denna process kan ta upp till flera timmar beroende på hur populär destinationen är. Tips från veteranen: Sätt dig inte i en buss med resenärer \leq hälften.

Efteråt sker försäljning av lyckopiller som tydligen ska göra att man efter sin död kommer till himlen. Utöver lyckopillren säljs certifikat som bevisar att man blivit välsignad. Sen kommer vi till själva färden: guppigt och ryckigt ty landet kantras av farthinder och trasig asfalt. Som blivande trafikingenjör har detta resande varit minst sagt intressant.

Centrala Kumasi

Precis som på ett mynt finns det två typiska sidor av en Ghanan. De kännetecknas av ett högt temperament där de inte skäms för att uttrycka sina åsikter, gärna så högljutt som möjligt, men å andra sidan är de så otroligt givmilda och hjälpsamma. Familjer som har det så pass mycket sämre ställt än dig själv, öppnar sina hem och bjuder på allt de kan. Jag lärde känna en familj som jag fick bo hos i nästan en vecka. Jag blev tilldelad familjens enda sovrum, vattentoalett och dusch medan familjen sov på tunna madrasser på vardagsrumsgolvet och gjorde sina behov på utedasset. De lagade all mat, tvättade mina kläder, gick fram och tillbaka till vattenhållet för att hämta det vatten som jag skulle duscha i utan att kräva det minsta i gengäld.

Det finns en rad olika spännande traditionella maträtter, bland annat Fou-fou och Banku som i stort sett består av en slags deg som blandas med starka grytor. Lite knepigt att äta, eftersom varken bestick eller vänsterhand får

användas. Vänsterhanden anses ofin för den är till för toalettbesöken.

I Kumasi finns det inte så många andra nationaliteter än just afrikaner och man kan i princip vistas flera veckor utan att se till en enda västerlänning, därför betraktades jag som ganska unik med mitt vita skin. Ordet för personer med ljus hy är oburoni på Twi (det inhemska språket) och det får man höra runt om sig vart man än går, av barn som vuxna, kvinnor som män. Under mina tio veckor har jag blivit fotograferad, förföljd, fått frierier, skrivit autografer. Ja, man kan i princip säga att jag har praoat som kändis. Lite grovt sagt upplevde jag att de har en bild av att vi vita badar i pengar och kan ge bort ett dusintals datorer om dagen till välbehövande. De ser upp till oss och vill bli precis som oss; nämligen rika. Därför tror tyvärr många att vänskap med oburonis ger en gratis biljett till paradiset. Att detta paradiset inte ligger hundratals mil bort utan mitt framför deras egna fötter är det inte många som förstår. Jag som är uppfostrad i alla-människors-lika-värde-landet tycker att det är förnedrande att de inte ser sig som jämlika. Men det är väl ett mänskligt beteende att tro att gräset är grönnare på andra sidan, vilket jag tycker är synd.

Jag jobbade på ett företag, Multiply Survey and Engineering Works där mitt jobb i huvudsak innebar att samla in data för olika trafikflöden i staden dvs. varifrån fordon kommer och var de är på väg. Jag gjorde en del analyser och kom fram till att det finns mycket som kan förbättras, både i restider och i trafiksäkerhet. Överlag har jag upplevt en ineffektiv verksamhet till skillnad mot svenska företag. Ledighet är inget man i Ghana ansöker om, det är något man bara tar och meddelar chefen sin frånvaro i efterhand. Vill de titta på Engelska fotbollsligan istället för att arbeta gör de det och det är inga konstigheter med det. Det kanske finns en anledning till att utbrändhet och depression inte är ett vanligt förekommande hälsoproblem här?

Mina arbetskamrater på Multiply Survey and Engineering Works

IAESTE Ghana tog hand om mig och alla andra praktikanter förträffligt och de gjorde ständigt allt för att få oss att trivas så bra som möjligt. Jag liksom de flesta andra IAESTE studenterna bodde i korridorsrum på ett vandrarhem i närheten av universitetets campus, vilket visade sig vara väldigt bekvämt. Jag hade turen att bo med praktikanter från hela världen. Att dela rum med en indisk tjej som aldrig förut hade använt en vattentoalett, där jag praktiskt taget fick demonstrera hur den fungerar var både roligt och lärorikt. Några av IAESTE studenterna blev istället välkomnad in i olika värdefamiljer med familjemiddagar, syskonbråk, släkträffar och kyrkobesök. Här kommer ett litet smakprov från en [kyrkoupplevelse](#).

IAESTE Ghana gänget i Kumasi var ca 5 till 6 killar i 25års åldern. Det blev väldigt naturligt att man började umgås med dem eftersom de så lämpligt bodde i dörren mitt emot. De bjöd in till pubkvällar, afrikanska danslektioner, matlagningslektioner och olika festligheter såsom firandet av att [ramadan](#) avslutas.

Några barn under avslutandet av Ramadan

Helgerna var mer eller mindre fullproppade med olika resor runt om i landet. Det var knappt så man fick en lugn stund över. En av mina favoritresor var en resa upp i norra Ghana där vi bland annat fick se moskéer, slavcamp, safari och vattenfall. Några andra helger åkte vi ner till havet, till en liten mysig surfby, Busua, med sol, bad, surfing och afrikansk dans på stranden nätterna långa. En annan resa vi praktikanter åkte på var en färjetur upp på Voltasjön.

Kommunikationsproblem ledde till att vi lyckades boka färjan utan hytt så vi fick finna oss i att sova under bar himmel på fartygsgolvet med andra Ghananer, burar och djur.

Landet är relativt säkert, men en del korruption är svår att undgå. Jag mötte en polisman som inte verkade vara så förtjust i oburoni, så jag blev arresterad för att jag inte bar traditionsenlig afrikansk klänning. Det hade som tur var inte så allvarliga konsekvenser och jag lyckades prata mig ur situationen.

Hur kom jag på tanken att åka till Afrika för att i stort sett arbeta gratis istället för att stanna i trygga Sverige och tjäna pengar? Jag är inte en person som söker efter tryggheten utan lever lite efter konceptet; prova så mycket du kan, så länge du lever. Trots ineffektiviteten

TUSEN TACK IAESTE

Johanna Johansson

johjo365@gmail.com

Civilingenjör; kommunikation, transport och samhälle, Linköpings Universitet

på jobbet, de hundratals strömavbrotten, att maträtterna jag testat inte alltid var i min smak eller att jag fick ont i rumpan av de stenhårda bänkarna efter mitt fem timmar långa kyrkobesök så har dessa upplevelser berikat mitt liv mycket mer än några tusenlappar mer i fickan hade gjort.

Jag har haft en helt fantastisk vistelse i Ghana och jag är oerhört tacksam för att jag fick chansen att se och uppleva Ghana med mina egna ögon. Det Afrika jag upplevde var inte det som visas upp på nyhetsuppslagen med svältande barn och krig. Det Afrika jag upplevde var skratt, liv, glädje och välmående. Jag har likaså skaffat vänner för livet och knutit kontakter över hela världen. Mitt nästa äventyr blir att hälsa på min indiska rumskamrat Poonam i Bombay. Jag hoppas att jag inspirerat andra till att själva ta chansen och uppleva kontinenten och landet!

Vem hade kunnat ana att jag skulle hamna på middag och fancy drinkar hos Ghanas självaste transportminister och diskutera Ghanas framtida kommunaltrafik?

Vad jag packar med mig hem i resväskan och det jag kommer att minnas av Ghana är alla de människor jag träffat, glädjen och den godhet de utstrålade. Men mest av allt, hoppet om en bättre framtid.

